

KRATKOROČNI KREDITI OTP BANKE d.d. KAO IZVORI FINANCIRANJA

Duka, Karmela

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:739474>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-30**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**KRATKOROČNI KREDITI OTP BANKE d.d.
KAO IZVORI FINANCIRANJA**

MENTOR:

Prof. dr. sc. Ljiljana Vidučić

STUDENT:

Karmela Duka, 4175271

Split, rujan 2020.

SADRŽAJ:

1.UVOD.....	1
1.1. Problem istraživanja.....	1
1.2. Ciljevi rada.....	2
1.3. Metode rada.....	2
1.4. Struktura rada.....	3
2. POJAM, ULOGA I VRSTE BANKARSKIH KREDITA.....	5
2.1. Pojam bankarskog kredita.....	5
2.2. Uloga bankarskog kredita.....	8
2.3. Vrste bankarskih kredita.....	10
3.FINANCIRANJE KRATKOROČNIM KREDITIMA U ODNOSU NA OSTALE IZVORE FINANCIRANJA.....	13
3.1. Financiranje kratkoročnim kreditima u odnosu na dugoročne kredite.....	13
3.2. Financiranje kratkoročnim kreditima u odnosu na financiranje vlastitim kapitalom.....	15
4. FINANCIRANJE KRATKOROČNIM KREDITIMA-OTP BANKA.....	19
4.1.Kratkoročni krediti OTP banke	20
4.2. Kratkoročni krediti OTP banke fizičkim osobama.....	20
4.3. Kratkoročni krediti OTP banke malim poduzećima i obrtnicima.....	24
4.4. Kratkoročni krediti OTP banke srednjim i velikim poduzećima.....	32
5. ZAKLJUČAK.....	35
LITERATURA.....	37
SADRŽAJ.....	38
SUMMARY.....	39

1. UVOD

1.1. Problem istraživanja

Predmet ovog završnog rada je utvrđivanje cijene i uvjeta financiranja putem kratkoročnih kredita OTP banke.

Problem financiranja tj. pronalaska izvora financiranja je sveprisutan u današnjem gospodarstvu kako za obitelji, pojedinca, obrtnika pa tako i za velika poduzeća i korporacije.

Kredit kao izvor financiranja ima svoju cijenu i svoje uvjete, međutim kredit je pokretni kotač u današnjoj ekonomiji. Život bez kredita više nije moguć, barem za većinu. Što je to kredit uopće?

Kredit po definiciji je "aranžman u kojem zajmodavac, najčešće banka, daje novac ili imovinu zajmoprimcu, a zajmoprimac se obvezuje na povrat novca ili imovine, i to na vrijeme."¹ Dakle zajmodavac, banka ili neka druga kreditna institucija, preuzima rizik da mu zajmodavac, pravna ili fizička osoba, neće vratiti posuđeno ili da mu neće vratiti na vrijeme.

Banka je financijska monetarna tj. novčana institucija koja mora svoje tokove prijenosa novčanih fondova evidentirati u svojim bilancama. Banka također na transakcije plaća i naplaćuje kamate. Ona je emitent vlastitih, indirektnih financijskih instrumenata kojima prikupljaju sredstva novčano-suficitarnih subjekata i kojima financiranju otkupe primarnih financijskih instrumenata.² Republika Hrvatska ima bankovno-orijentirani financijski sustav gdje imovina banke zauzima najveći udio u ukupnoj imovini financijskih institucija. Dominiraju depoziti u strukturi investicijskog portfelja sektora stanovništva a krediti su najveći dio sastava vanjskih izvora financiranja sektora poduzeća.³

Tržište definiramo kao susret ponude i potražnje, dok je ekonomsko tržište mjesto gdje se susreću ponuda i potražnja novca. U suvremenoj ekonomiji, koja je ograničena novčanim sredstvima, novčano-suficitarni subjekti nude novac a novčano-deficitarni ga potražuju.

¹ <https://www.moj-bankar.hr/Kazalo/K/Kredit>

² D. Pojatina (2000.) Tržište kapitala, Ekonomski fakultet, Split

³ De Haan J., Oosterloo, S., Schonenmaker, D. (2012.), Financial Markets and Institutions, str. 6.

Novčano-suficitarni subjekti su subjekti sa "viškom" novca tj. likvidni subjekti, u našem slučaju je to banka dok su novčano-deficitarni subjekti sve fizičke ili pravne osobe koje se nalaze u situaciji tekuće ili stalne nelikvidnosti. Novčano-deficitarni subjekti će plaćati kamate na posuđeno te u pravilu vratiti veći dio novca nego su pozajmili, međutim to je cijena koju subjekt potražnje tada smatra pravednom (ili nije ali mu je novac prijeko potreban) kako bi ostvario svoje planove i želje.

Ovaj rad pažnju će usmjeriti na fizičke ali i pravne koji su pokušavaju dobiti kratkoročni zajam od banke, točnije OTP banke.

Poduzetnici najčešće imaju inovativne i zanimljive ideje koje žele realizirati ali većina tih zamisli ostane nedorečena zbog pomanjka financijskih sredstava. Mladi poduzetnici su "novi" u tom svijetu se ne znaju snaći u situaciji nelikvidnosti. Mlade obitelji čeznu za vlastitim stanom ili autom ali od plaća si to ne mogu priuštiti pa će pomoć zatražiti u kreditu. U Hrvatskoj kreditno financiranje zauzima čak 80% ukupnog financiranja poduzeća.⁴Kroz rad ćemo istraživati postupak zatražnje kredita, uvjeta kreditiranja, metoda i modela otplate kredita te konačnu odluku o prihvaćanju ili odbijanju programa kreditiranja.

1.2. Ciljevi rada

Cilj ovog rada je analizirati kratkoročne izvore financiranja fizičkih i pravnih osoba te ih usporediti kroz njihove prednosti i nedostatke.

Na primjeru OTP banke prikazati ćemo uvjete i ponudu kreditiranja.

1.3. Metode rada

Metode korištene u radu su metoda komparacije, metoda analize, metoda deskripcije te metoda studija slučaja.

Kao statističke i matematičke metode korišteni su grafikoni i tablice.

⁴ Vidučić. Lj., (2005.), Financiranje malih isrednjih poduzeća u Hrvatskoj, Ekonomski fakultet, Split.

Metoda komparacije je metoda kojom se među pojavama, događajima ili predmetima pokušava uočiti sličnost te istaknuti zajednička obilježja ili različitosti. Komparacija se provodi na način da se prvo utvrde zajednička obilježja a potom različitosti.

Kroz rad ćemo uspoređivati dugoročne i kratkoročne kredite kao izvore financiranja kako bi utvrdili njihove različitosti.

Deduktivna metoda je sistemska i dosljedna primjena deduktivnog načina zaključivanja s ciljem da se dokaže ili opovrgne istina. Metoda polazi od izvjesnih općih stavova da dokaže kako ono je istina važi i za određeni slučaj.⁵

Metoda analize spada među najranije otkrivene i upotrebljavane metode od strane znanstvenika. Prema Hegelu, analiza je postupak mišljenja u kretanju od posebnom ka općem. Analizom ćemo se koristiti kroz cijeli rad.

Metoda studija slučaja je kvalitativna metoda kojom se proučava neki određeni slučaj. Slučaj koji smo mi promatrali u ovom radu je financiranje mladih poduzetnika putem kratkoročnih kredita Otp banke. Kvalitativno istraživanje će predstavljati konkretne podatke kao što su brojčani pokazatelji kojima ćemo istaknuti razliku kratkoročnih i dugoročnih kredita.

1.4. Struktura rada

Rad za cilj ima što detaljnije i potpunije objasniti modele kreditiranja pomoću kratkoročnih kredita.

Rezultat toga će biti ocjena ponuđenih programa kratkoročnih kredita u OTP banci u Republici Hrvatskoj.

Rad je podijeljen na pet poglavlja;

- 1) Uvod
- 2) Pojam, uloga i vrste bankovnih kredita
- 3) Financiranje kratkoročnim odnosno dugoročnim kreditima
- 4) Financiranje kratkoročnim kreditima OTP banke
- 5) Zaključak.

⁵ Miroslav Žugaj:Metoda analize i sinteze, Zbornik radova 1979.godine.

U prvom dijelu tj. uvodu smo objasnili problematiku rada i cilj istraživanja te smo naveli metode rada koje smo koristili.

U drugom dijelu ćemo obratiti pažnju na pojmovna definiranja kredita te ulogu banke u stvaranju programa kreditiranja.

U trećem dijelu ćemo pomoću metoda komparacije i analize usporediti kratkoročna i dugoročna kreditiranja te kratkoročna kreditiranja i financiranje vlastitim kapitalom.

Četvrti dio rada će se bazirati na studiji slučaja tj. primjeru kreditiranja putem OTP banke.

Završno poglavlje će ocijeniti privlačnost kratkoročnost kreditiranja u suvremenom hrvatskom bankarskom sustavu.

2. POJAM, ULOGA I VRSTE BANKARSKIH KREDITA

2.1. Pojam bankarskog kredita

Kredit je dužničko vjerovnički odnos u kojem vjerovnik kredita (najčešće banka) ustupa pravo korištenja određenog novčanog iznosa dužniku na ugovoreno vrijeme i uz ugovorene uvjete.

Sam pojam kredita ima mnoge definicije među kojima je i definicija Agencije za bankarstvo koja kaže da je kredit određeni novčani iznos koji je banka ustupila na korištenje klijentu na određeno vrijeme pod određenim uvjetima i uz plaćanje kamate kao cijene korištenja kredita.

Poslovima kreditiranja se mogu baviti isključivo banke i druge kreditne institucije koje su dobile odobrenje za rad od strane Hrvatske Narodne Banke. Odobrenje za rad sadrži odobrenje za pružanje bankarskih usluga a može dodatno sadržavati i odobrenje za pružanje osnovnih i dodatnih financijskih usluga.⁶

Već je navedeno da u suvremenom gospodarstvu kredit služi kao instrument premošćenja tekuće nelikvidnosti tj. financiranja izvoza, uvoza, potrošnje, investicija i sl. u razdoblju nedovoljne štednje. Tekuća nelikvidnosti označava trenutnu ili kratkoročnu nelikvidnost ili nemogućnost plaćanja svojih obaveza.

Kredit u širem smislu obuhvaća različite namjenske i nenamjenske kredite, robne i potrošačke kredite, dužničke vrijednosne papire, itd. O vrstama kredita ćemo uskoro, sada ćemo objasniti sam pojam kredita поближе.

Osim prostih definicija o kreditu shvaćanje kredita je prosto, zajmoprimac se obvezuje na vraćanje kredita i plaćanje "cijene posudbe" tj. kamata a zajmodavac na pružanju novca ili imovine u trenutku kada je zajmoprimac nelikvidan.

Odobranje kredita se zasniva na povjerenju prema dužniku, ocjeni njegove kreditne sposobnosti i spremnosti vraćanja kredita u određenom vremenskom roku uz plaćanje kamate na izdani kredit.⁷

Kamatu na kredit smo objasnili na najjednostavniji način a to je kao cijenu kredita, međutim Kada kamatu izražavamo u postocima tada dobijemo kamatnu stopu a kamatna stopa nam

⁶ Vidučić, Lj., Pepur, S., Šimić, M., (2015.), Financijski menadžment, RRIF plus, Zagreb

⁷ Katunarić, A. (1988.); Banka-principi i praksa bankovnog poslovanja, Zagreb

zavisi od niza čimbenika poput roka kredita, visine kredita, uvjetima na tržištu, stopi inflacije i sl.

U hrvatskom bankarskom sustavu razlikujemo 6 kamatnih stopa a to su redom; nominalna kamatna stopa, komforna kamatna stopa, proporcionalna kamatna stopa, efektivna kamatna stopa, interkalarna kamatna stopa te konačno zatezna kamatna stopa⁸. Svaka od navedenih kamatnih stopa se razlikuje po svojoj namjeni, obračunu i upotrebi.

Nominalna kamatna stopa je postotak koji određuje koliko se novčanih jedinica plaća po jedinici kredita i koristi se za obračun redovne kamatne stope po kreditu. Nominalna kamatna stopa može biti fiksna ili varijabilna.

Komforna kamatna stopa je stopa po kojoj se dobije isti iznos kamate nebitno dali je se kamata obračunava jedanput ili više puta tokom otplate tj, trajanja kredita.

Proporcionalna kamatna stopa je kamatna stopa koja ovisi o tome dali se obračunava jednom ili više puta tokom otplate kredita. Obračunavanje kamate jednom tokom otplate kredita je jeftinije nego obračunavanje više puta. Mjesečno obračunavanje je jednostavno, kamatna stopa se podjeli sa brojem mjeseci trajanja kredita (npr. kamatna stopa iznosi 5% te se dijeljenjem sa 12 mjeseci dobije mjesečna kamatna stopa od 0,4166%).

Efektivna kamatna stopa je stvarna cijena kredita te nudi zajmoprimcu mogućnost realne usporedbe kredita. Efektivna kamatna stopa (EKS) obuhvaća naknade i provizije koje klijent plaća banci za odobravanje kredita ali postoji i dio troškova koji nije obuhvaćen EKS a to su: promjena deviznog tečaja, troškovi procjene vrijednosti sredstava kredita, razne potvrde i sl.

Interkalarna kamatna stopa je kamatna stopa koja se obračunava i plaća samo za razdoblje od odobrenja kredita do vraćanja prve rate kredita.

Zatezna kamatna stopa je kamatna stopu koju zajmoprimac plaća ako nije platio svoje obveze i dugovanja u dogovorenom vremenskom okviru.

Poduzetnik se odlučuje za kredit ukoliko je profitna stopa veća od kamatne stope za kredit. Kada se donese konačna odluka o uzimanju kredita poduzetnik bira banku kod koje želi uzeti kredit. Većinom je to banka kod koje već ima otvoreni račun i koja mu vodi poslovanje.

⁸ <https://www.hnb.hr/-/kamate>

Banke ulaze u ovaj odnos sa određenim rizikom koje one prihvaćaju ali ga također i smanjuju pomoću nekoliko alata. Prilikom prijave za kredit banka provjerava potencijalnog dužnika pregledavanjem njegovih prijašnjih dugova i stanja na računima. Također bitna je i dužnikova kreditna sposobnost tj. mogućnost vraćanja kredita a banka to računa prema dužnikovim redovnim primanjima kao što je plaća, mirovina, prihodi od najma i sl. U današnje vrijeme interneta i sve razvijenijeg svijeta izračun otplate kredita možete obaviti sami na online stranici određene banke. Postupak je jednostavan, upišete koliki iznos vam treba te vam računalo odmah izračuna kolika će biti vaša mjesečna rata, kamata, efektivna kamata, rok otplate, kolika je naknada za vođenje računa i naravno premija osiguranja. Plan otplate ili otplatni plan je prikaz za dužnika iznosa i rokova otplate a za banku plan priljeva sredstava. Plan otplate kredita dužniku daje banka prilikom ugovaranja kredita.

ERSTE BANK

Kreditni kalkulator

Datum: 1 . 1 . 2014 . Tip kamatne stope: godišnja

Ukupan iznos kredita: 200000

Rok otplate meseci: 120 Broj otplata u godini: 1

Valuta: EUR Stopa naknade [%]:

Metoda obračuna: proporcionalna Depozit na kredit [%]:

Kamatna stopa [%]: 6 Kamata na depozit [%]:

Grejs period meseci: 48 Kamata u grejsu: Pripis

Izračunaj

Slika 1: Primjer kreditnog kalkulatora Erste banke.

Plan otplate sadržava kamatnu stopu, efektivnu kamatnu stopu, rok dospijeća te iznos osiguranja.

Kamatna stopa je relativni broj p koji pokazuje koliki prinos donosi svota od 100 novčanih jedinica u određenom vremenskom razdoblju.

Efektivna kamatna stopa je dekurzivna kamatna stopa koja se prikazuje primjenom složenoga kamatnog računa na godišnjoj razini. Efektivnu kamatnu stopu banka određuje sukladno odluci HNB-a o jedinstvenom iskazivanju efektivne kamatne stope⁹

⁹ https://www.otpbanka.hr/sites/default/files/dokumenti/korisne-informacije/pravilnik_o_obracunu_kamata_i_naknada_20181010.pdf

Osiguranje je među novijim alatima banki da se zaštite od rizika nevraćanja kredita. Kreditno osiguranje je kreirano tako da štiti i zajmodavca i zajmoprimca. U slučaju da zajmoprimac nije u mogućnosti vraćati kredit, kreditno osiguranje to radi za njega te je zajmodavac osiguran. Osiguranje štiti u slučaju prestanka radnog odnosa, bolesti ili smrti. Prednosti kreditnog osiguranja su: brzo i sigurno ugovaranje, ekonomska sigurnost za dužnika i njegovu obitelj, plaćanje mjesečnih rata tokom bolesti ili u vremenu potrebnom naći novi posao te isplata naknade štete bez obzira na druge ugovorene police. Takvu vrstu osiguranja plaćate jednokratno i to prilikom uzimanja kredita. Osiguravateljske kuće obično rade sa bankama te je plan osiguranja i kredita dobro osmišljen, to jest osmišljen da pruža najmanji rizik za sve sudionike dužničkog odnosa.

Prije kreditnih osiguranja banke su više zahtijevale jamstva ili garancije. Jamstvo je obveza koju preuzme treća strana, najčešće prijatelj ili član obitelji stvarnog dužnika, kako bi u situaciji da stvarni dužnik nije u mogućnosti vraćati svoje dugove i kredite, ta ista dugovanja biti prenesena na treću stranu uz njen pristanak prilikom dogovaranja kredita. U tom slučaju jamac preuzima jednaku odgovornost kao i stvarni dužnik. Danas je ovakva vrsta garancije/jamstva rijetka radi više razloga. Ljudi se boje postati jamac a banke se boje da u slučaju recesije i dalje neće moći naplatiti svoja potraživanja.

Hipotekarna osiguranja ili zalog na pravo nekretnine je i dalje sveprisutan u suvremenom bankarskom sustavu. Hipoteka je ograničeno stvarno pravo na određenoj stvari (pokretnini ili nekretnini) koje ovlašćuju svog nositelja, založnog vjerovnika, da određenu tražbinu namiri iz vrijednosti tih stvari ukoliko obveza nije ispunjena do dospijeca. Hipoteke se u Republici Hrvatskoj dogovaraju većinom za potrebe velikih investicija, obnovu kuće i sl., dok npr. u Sjedinjenim Američkim državama skoro svaki stanovnik ima hipoteku nad kućom ali oni u pravilu ne posjeduju kuće i stanove već plaćaju svojevrstu najamninu. Razlog tome su česte selidbe radi poboljšanja životnog standarda.

Navedeni alati uvelike smanjuju rizik banke od posudbe novca.

2.2. Uloga bankarskog kredita

Kao što smo već spominjali, kredit ima iznimnu važnost za suvremenu ekonomiju.

Uloge kredita današnjice su sljedeće:¹⁰

-prikupljanje i transfer novca

-proizvodnja

-širenje gospodarske aktivnosti, rasta i razvoja.

Glavna uloga kredita se očituje u činjenici da je kredit pokretač gospodarskog rasta i razvoja. U razdobljima nedostatka novca, kao sredstva plaćanja i prometa, od čekova, mjenica i drugih kreditnih instrumenata smanjuje se opasnost od gospodarskog zastoja. To se najviše očituje kod bankarskih kredita gdje banke odobravaju kredite i time stvaraju novac kojim dužnik može raspolagati za vrijeme plaćanja.

Uloga prikupljanja novca i njegovog transfera bitna je za poduzetnike prilikom razdoblja nelikvidnosti. U strahu da ne propadne poduzeće ili u želji za daljnjim razvitkom poduzetnici posežu za kreditima, najčešće bankarskim jer znaju da će banka prikupiti novac u kratkom roku i time pomoći poduzeću. Transfer kredita se nadovezuje na proizvodnu ulogu. Poduzetnici vrše transfer kredita prema sredstvima ili izvorima koji su im potrebni. Spomenuta sredstva nastavljaju ili započinju proizvodnju poduzeća koja je ujedno i bila razlog zaduživanja putem kredita. Kredit pomaže proizvodnji njen početak i njen kontinuitet.

Kredit i zaduživanja su danas sastavni dio civilizacije, međutim to nije uvijek bilo tako. Kako se svijet razvijao tako se je i ekonomija rasla i uređivala se, život je postao skuplji a novac za posudbu je bilo sve teže dobiti. Tako su i nastale banke, posuđujući ljudima novac uz kamatu. Neki bi rekli da je to kamatarenje i bili bi u pravu samo što je banka legalna vrsta kamatarenja. U vrijeme kreditne ekspanzije cijela gospodarstva su funkcionirala na dug pa tako i pojedinci. Danas, i dalje sve države, poduzeća, obiteljski proračuni žive na kredit. Nije bitno dali je to minus na kartici ili kredit od 30 godina, svi smo njime okruženi i dio njega. Mogućnošću ugovaranja kredita stanovništvo se opustilo, uživa u željama jer je gotovina na dohvata ruke.

Ključna aktivnost banke je posredništvo između deponenta i uzajmitelja, tj. primanje depozita i odobravanje kredita te je baš to razlikuje od drugih financijskih institucija. Kredit samim time je glavna i najčešća usluga banke. Kredit se nalazi u aktivi bilance banke baš kao i pričuve banke kod središnje banke i vrijednosni papiri te služe za upotrebu izvora sredstava.

¹⁰ Nikolić N., Pečarić M. (2012.), Uvodu financije, Ekonomski fakultet, Split str. 68

2.3. Vrste bankovnih kredita

Kredite dijelimo prema različitim kriterijima kao što su:

- *prema predmetu kreditiranja:*

robne i

novčane,

- *prema subjektima:*

komercijalne i

bankarske

-*prema svrsi:*

proizvođačke i

potrošačke

-*prema namjeni:*

obrtna i

investicijska sredstva

-*prema osiguranju:*

otvorene i

pokrivene

-*prema ročnosti:*

kratkoročne,

srednjoročne i

dugoročne. ¹¹

¹¹ Davor Pojatina (2000.); Tržište kapitala, Ekonomski fakultet, Split

Kratkoročni krediti za poslovne tvrtke su: kredit po transakcijskom računu, kreditna linija ili revolving linija, eskontni kredit, lombardni kredit, akceptni kredit, rambusni kredit te avalni kredit a za stanovništvo je to potrošački kredit

Kratkoročni krediti poslovnim tvrtkama se izdaju na rok do godine dana.

Povrat novca kod kratkoročnih kredita može biti anuitetski ili pak s jednokratnim povratom.

1) Kredit po transakcijskom računu ili minus na računu je najčešće korišten kredit.

Funkcionira tako da je dozvoljeno prekoračenje po računu i na vama je hoćete li koristiti to prekoračenje ili nećete. Ukoliko ga koristite platiti ćete kamatu na potrošeni iznos kredita. Kamata nije ista kod svake banke, kao ni visina kredita, to se posebno određuje ugovorom.

2) Kreditna linija ili revolving kredit je iznos koji je banka dozvolila poduzeću da koristi i u bilo kojem trenutku povlači sredstva sa računa. Za potrošena sredstva poduzeće plaća kamatu a za cijeli dozvoljeni iznos plaća naknadu, koristio novac ili ne.

3) Eskontni kredit je najstariji kratkoročni bankovni kredit. Njega banka odobrava na osnovi mjeničnog pokrića. Rok dospijea kredita je do dospijea mjenice. Kamata se plaća za razdoblje od odobrenja kredita do dospijea mjenice. Osnovni uvjet kredita nije kreditna sposobnost tražitelja već bonitet mjenice. Banka tu istu mjenice može rediskontirati kod središnje banke ili neke druge komercijalne banke.¹²

4) Lombardni kredit je zalog pokretne imovine. Lombardni kredit je ime dobio po talijanskoj pokrajini Lombardiji gdje je i nastao. Lombardne kredite odobravaju banke i kreditne institucije. Poduzeća najčešće zalažu vrijednosne papire te se u obzir uzima vrijednost same imovine. Osim vrijednosnih papira založiti se može i ostala pokretna imovina. Kredit će iznositi 50% - 70% ukupne vrijednosti imovine te se odobrava na rok od devedeset dana. Prednost ovog kredita je što tražitelj kredita ostaje vlasnik svoje imovine ukoliko plaća obveze po dospijecu, tek u slučaju ne vraćanja obveza banka ima pravo prodati tu istu imovinu kako bi namirila svoja potraživanja. U Hrvatskoj imamo više vrsta lombardnih kredita; lombardni kredit uz depozit, uz stambenu štednju, na temelju udjela u investicijskom fondu, uz policu osiguranja te na temelju zaloga vrijednosnih papira.¹³

¹² www.enciklopedija.hr

¹³ www.moj-bankar.hr

5) Akceptni kredit se ne odobrava izravno već banka treba akceptirati mjenicu čime ona postaje glavni dužnik te se obvezuje da će isplatiti iznos mjenice ukoliko to njen dužnik tj. tražitelj kredita nije u mogućnosti. Tražitelj kredita eskontira tu mjenicu kod neke druge banke te tako dolazi u mogućnost plaćanja mjenice prije dospjeća.

6) Rambusni kredit je vrsta akceptnog kredita koji se koristi kod uvoza i izvoza robe uz pokriće robnih dokumenata. Temelj ovog kredita su robni dokumenti. Rambusni kredit je ime dobio po francuskoj riječi rambouser što znači isplatiti. Rambusna mjenica se također može eskontirati čime dobiva na dodatnoj vrijednosti.¹⁴

7) Avalni kredit je vrsta kratkoročnog kredita gdje banka dužniku pruža aval tj. garanciju na njegove mjenične obveze. Dakle banka ne daje izravno sredstva već se obvezuje da će ih vratiti umjesto dužnika ukoliko on to ne bude mogao. Takva mjenica dobiva na vrijednosti jer lakše cirkulira u prometu te se lakše eskontira.

Upoznavanjem teorijskog dijela rada i definiranjem kredita možemo prijeći na empirijski dio rada gdje ćemo uspoređivati dugoročne i kratkoročne kredite.

¹⁴ Srboljub Jović (1990.); Bankarstvo, Naučna knjiga, Beograd

3.FINANCIRANJE KRATKOROČNIM KREDITIMA U ODNOSU NA OSTALE IZVORE

3.1. Financiranje kratkoročnim kreditima u odnosu na dugoročne kredite

Dugoročni i srednjoročni krediti omogućuju poslovnim tvrtkama veće investicije za koje je potrebno vrijeme ali i veći iznosi sredstava.

Dugoročne kredite za pravne osobe smo podijelili na: hipotekarni kredit, investicijski kredit te ostale dugoročne kredite kao što su krediti za preuzimanja poduzeća i inovacije.

Hipotekarni kredit smo već opisali kao vrstu osiguranja banke od rizika. Banka se uknjiži u zemljišne knjige na imovinu koju založite se ukoliko niste u mogućnosti vraćati kredit banka ima pravo prodati vašu imovinu.

Investicijski kredit je jedan od najvažnijih kredita razvoja poduzeća. On služi za rast pogona, rekonstrukciju postojeće proizvodnje i kapaciteta, izgradnju novih i sl.

Stambeni kredit je također vrsta dugoročnog kredita međutim on je namijenjen za stanovništvo . Rok dospjeća stambenog kredita je od 10 do 30 godina.

Kao glavne razlike kratkoročnih i dugoročnih bankarskih kredita mogu se navesti:

- 1) Kamatna stopa
- 2) Stupanj likvidnosti
- 3) Povezanost banke i klijenta
- 4) Raznovrsnost rizika
- 5) Individualnost
- 6) Odobravanje kredita¹⁵

Za usporedbu kredita koristiti ćemo metodu komparacije, metodu analize te metodu dedukcije i indukcije.

Prvo što ćemo uspoređivati je kamatna stopa. Kamatna stopa kod dugoročnih kredita je viša u odnosu na kratkoročne kredite. Zašto? Dugoročni kredit sa sobom nosi i veći rizik za banku

¹⁵ Srboljub Jović (1990.); Naučna knjiga, Beograd

hoće li dužnik biti u mogućnosti vraćati kredit tolike godine pa je samim time i cijena dugoročnog kredita veća. Slika 2. prikazuje demo verziju otplate dugoročnog kredita. Iz slike se može vidjeti kako će dužnik u početku vraćanja kredita plaćati puno veći iznos za kamate a manji za glavnicu dok će se to prema kraju obračunskog razdoblja promijeniti.

PREGLED OTPLATNOG PLANA ZA KREDIT BR. 10000000001 (DEMO VERZIJA)

Početni datum: 27.01.2013
Završni datum: 28.01.2015

Vista prikaza: Otplatni plan Interkalarna kamata Redovna kamata

Podaci o kreditu:
 Ugovor obveze: 10000000001
 Odobreni iznos: 5.035,00 [EUR]
 Datum odobrenja: 30.07.2009
 Tip stope: Godišnja
 Frekvencija plaćanja: Mjesečna
 Iznos anuiteta: 99,70 [EUR]
 Datum dospijeća: 10.08.2014
 Tip obračuna: Relativni

Pregled otplatnog plana kredita br. 10000000001 za razdoblje od 27.01.2013 do 28.01.2015

Dospijeće	Opis	Nedospjela glavnica [EUR]	Stopa (%)	Dospjela glavnica [EUR]	Kamata [EUR]	Ukupno [EUR]	Status
10.02.2013	Dospijeće kamate i rate	1.698,80	7,00	89,27	10,43	99,70	✓ Dospjelo
10.03.2013	Dospijeće kamate i rate	1.609,01	7,00	89,79	9,91	99,70	✓ Dospjelo
10.04.2013	Dospijeće kamate i rate	1.518,70	7,00	90,31	9,39	99,70	✓ Dospjelo
10.05.2013	Dospijeće kamate i rate	1.427,86	7,00	90,84	8,86	99,70	✓ Dospjelo
10.06.2013	Dospijeće kamate i rate	1.336,49	7,00	91,37	8,33	99,70	✓ Dospjelo
10.07.2013	Dospijeće kamate i rate	1.244,59	7,00	91,90	7,80	99,70	✓ Dospjelo
10.08.2013	Dospijeće kamate i rate	1.152,15	7,00	92,44	7,26	99,70	✓ Dospjelo
10.09.2013	Dospijeće kamate i rate	1.059,17	7,00	92,98	6,72	99,70	✓ Dospjelo
10.10.2013	Dospijeće kamate i rate	965,65	7,00	93,52	6,18	99,70	✓ Dospjelo
10.11.2013	Dospijeće kamate i rate	871,58	7,00	94,07	5,63	99,70	✓ Dospjelo
10.12.2013	Dospijeće kamate i rate	776,96	7,00	94,62	5,08	99,70	✓ Dospjelo
10.01.2014	Dospijeće kamate i rate	681,79	7,00	95,17	4,53	99,70	✓ Dospjelo
10.02.2014	Dospijeće kamate i rate	586,07	7,00	95,72	3,98	99,70	✗ Nedospjelo
10.03.2014	Dospijeće kamate i rate	489,79	7,00	96,28	3,42	99,70	✗ Nedospjelo
10.04.2014	Dospijeće kamate i rate	392,95	7,00	96,84	2,86	99,70	✗ Nedospjelo
10.05.2014	Dospijeće kamate i rate	295,54	7,00	97,41	2,29	99,70	✗ Nedospjelo
10.06.2014	Dospijeće kamate i rate	197,56	7,00	97,98	1,72	99,70	✗ Nedospjelo
10.07.2014	Dospijeće kamate i rate	99,01	7,00	98,55	1,15	99,70	✗ Nedospjelo
10.08.2014	Dospijeće kredita	0,00	7,00	99,01	0,58	99,59	✗ Nedospjelo
Suma za odabrano razdoblje:				1.788,07	106,12	1.894,19	

Slika 2. Pregled otplatnog plana, demo verzija.

Dugoročni krediti imaju manji stupanj likvidnosti od kratkoročnih. Poslovi vezani za odobravanje kredita, oblikovanje kreditnog plana i programa su opširniji i zahtjevniji nego kod kratkoročnih kredita. Kamatna stopa koju banka plaća na izvore iz kojih će dobiti dugoročni kredit je veća pa će i kamatna stopa na kredit prema dužniku biti veća.

Dakle dugoročni krediti su skuplji od kratkoročnih.

Sljedeća razlika u financiranju između dugoročnih i kratkoročnih kredita je povezanost banke sa dužnikom. Bankama je uvijek u interesu da budu što više povezane s dužnikom. Naime ta povezanost banci garantira na svojevrsan način povrat sredstava ili pak sprečavanje da financirana investicija propadne. Povezanost banke sa dužnikom je važna kod svakog kredita ali posebice kod dugoročnih kredita radi trajanja financiranog projekta ili investicije.

Nadalje, raznovrsnost rizika je puno veća kod dugoročnih kredita. Vrijeme sa sobom donosi i određene opasnosti, javlja se cijela lepeza rizika. Rizici mogu biti propast dužnika, loše poslovanje dužnika ili pak globalni kao što je trenutno COVID-19 situacija koja je uzrokovala krah gospodarstva i tešku recesiju.

Individualnost dugoročnih kredita je mnogo veća nego kratkoročnih. Kratkoročni krediti su većinom tipizirani, unaprijed određeni zato i jesu jednostavniji. Dugoročni krediti pak su raznovrsni po svojoj namjeni, iznosu, načinu otplate, kamati i sl.

Tehnika odobravanja kredita je različita od kredita do kredita pa tako i u našem slučaju. Kratkoročni krediti su lakši za odobriti jer ne zahtijevaju puno rada i pripreme jer su to većinom manji iznosi koje banka ima kod sebe bez dodatnog zaduživanja, i jer su to više-manje tipizirani krediti te su manje rizični. Danas kratkoročni kredit može biti odobren u jedno popodne ukoliko dužnik pripremi svu potrebnu dokumentaciju. Krediti sa malim iznosima se odobravaju lako, sigurno, brzo i jednostavno.

Dugoročni krediti svoje pokriće temelje uglavnom na nepokretnu imovinu radi dugog roka povrata i većeg iznosa kredita. Vrijednost imovine koja je založena može opadati s vremenom ili pak rasti te to variranje vrijednosti stvara rizik za banku. Naravno, za banku je rizik potom veći ukoliko vrijednost imovine padne ispod iznosa kredita. Potraživanja dugoročnih kredita tako su duga, teška, komplicirana te često odrađena s gubitcima.

3.2. Financiranje kratkoročnim kreditima u odnosu na financiranje vlastitim kapitalom

Poduzeće ima dva izbora financiranja, eksterne i interne. Pod eksterne izvore financiranja podrazumijevamo emisije novih dionica i zaduživanjem. Zaduživanje poduzeća se najčešće odvija putem kredita kreditnih institucija.

Samofinanciranje ili financiranje vlastitim kapitalom je interno financiranje poduzeća. Iznosi nastali djelatnošću poduzeća dostupni za financiranje kapitala, investicija, dividendi i sl. su izvori samofinanciranja.

Prednosti samofinanciranja su:

- smanjenje rizika vjerovnika
- povećanje kreditne vrijednosti društva

-veći stupanj slobode uprave¹⁶

U pravilu dioničarima je u interesu da se poduzeće financira iz vlastitih izvora jer time raste vrijednost poduzeća a samim time i vrijednost njihovih dionica. Međutim, kod ovakve vrste financiranja dioničari bi trebali biti spremni odreći se dividende ili barem njenog dijela u korist napretka poduzeća što i nije slučaj kod domaćih dioničara koji uvijek preferiraju svoju dobit naspram poduzeća. Povećanje kapitala poduzeća ovim internim putem povećava se sigurnost poduzeća i već spomenuto, njegova vrijednost što ide u prilog i vjerovnicima koji time smanjuju svoj rizik od naplate svojih potraživanja. Uprava poduzeća je slobodnija jer nisu obavezni tražiti izvore financiranja, mučiti se s kamata na kredite te na posljetku brinuti se o uspjehu ili neuspjehu svojih poteza.

Nedostatci samofinanciranja su:

-asimetrija informacija

-rasipanje izvora

-zatvaranje na financijskom tržištu

-ograničena veličina neto poslovnog rezultata

-oportunitetni trošak.

Prilikom samofinanciranja dolazi do asimetrije informacija tj. po staroj uzrečici "Samofinanciranje kao crna kutija financiranja"¹⁷ Nedostatak rasipanja izvora se očituje u činjenici da je samozaduživanje skuplje od eksternog zaduživanja. Dividenda je podložna oporezivanju kao i dobit međutim kamata na kredit nije oporeziva što je prvi dokaz o cijeni pojedinog zaduživanja. Slijedi da samim time dioničari žele veći udio u dividendi jer su preuzeli rizik zaduživanja na sebe i time olakšali vjerovnicima njihovu situaciju.

Ukoliko se samozaduživanje ne provodi kako treba tj. u mjeri koja je potrebna dolazi do zatvaranja prema financijskom tržištu. Logičnim redosljedom, ako se poduzeće odluči za opciju internog financiranja ono neće izdavati nove dionice i time neće kotirati na burzi što dovodi do smanjenog interesa ulagača a kapital ne cirkulira. Ukoliko se poduzeće odluči za

¹⁶ Davor Pojatina, Tržište kapitala, Ekonomski fakultet Split 2000. str.87

¹⁷ Davor Pojatina, Tržište kapitala, Ekonomski fakultet Split 2000. str.89.

emisiju novih dionica stari dioničari mogu zadržati svoj udio u imovini poduzeća i time spriječiti razvodnjavanje vlasništva što je glavna boljka vlasnicima udjela.

Tržište kroz burzovnu kapitalizaciju kažnjava ili nagrađuje politiku samofinanciranja.

Usporedbom financiranja kratkoročnim kreditima i financiranja vlastitim kapitalom dolazimo do zaključka o prednostima i nedostacima.

Kao prednosti financiranja putem kratkoročnih kredita ističemo;

- niže troškove kapitala
- niže troškove emisije dionica
- financijska poluga
- nema ograničavanja vlastitih izvora.¹⁸

Kratkoročni krediti su jeftinija verzija povećanja kapitala, nema oporezivanja kamate na kredit, nema troškova za dioničare kao ni rizika i izostanka dividendi. Korištenjem kredita poduzeće pametnije bira svoje investicije jer je formiralo dug koji treba vraćati pa ne postoji tolika opasnost od nerentabilnih projekta kao kod samofinanciranja. Emisijom dionica poduzeće kotira na burzi pa stari dioničari ostvaruju uloženi kapital i time se omogućuje poduzeću izravan pristup financijskom tržištu. Financijska poluga je tehnika omogućuje povećanje profitabilnosti tvrtke pomoću zaduživanja. Poluga u ekonomiji označava brže mijenjanje neke veličine u odnosu na promjenu neke druge veličine- multiplikativno djelovanje jedne veličine na drugu. Poluga djeluje na poduzeće sa kreditom na način da kada dug poduzeća raste tj. kamata na dug jedinični troškovi financiranja se smanjuju što dovodi do smanjenja ukupnih troškova društva i povećanja vrijednosti društva.¹⁹

Nedostaci financiranja kratkoročnim kreditima naspram vlastitim kapitalom su;

- manja masa neto poslovnog rezultata
- obveza vraćanja sredstava
- manji kreditni kapacitet

¹⁸ Davor Pojatina; Tržište kapitala, Ekonomski fakultet 2000., Split

¹⁹ www.alphacapitalis.com/2019/08/11/financijska-poluga-i-rizik-koristenja-financijske-poluge

-manja financijska samostalnost.²⁰

Ukoliko se poduzeće odluči za financiranje kratkoročnim kreditima onda se odlučuje i za preuzimanje obveze vraćanja tog istog kredita i kamata koje se na njega vežu. Također, dio poslovnog rezultata poduzeća "otpada" na vraćanje glavnice kredita i kamata. Kreditna sposobnost poduzeća se smanjuje sa svakim kreditom koje poduzeće ima a samim time i financijska stabilnost poduzeća. Nedostatci su očiti te ih nije potrebno dodatno objašnjavati međutim i dalje je jasno da je zaduživanje putem kratkoročnih kredita jeftinija opcija povećanja kapitala od samozaduživanja, pruža pristup financijskom tržištu te ne ograničava vlastite izvore sredstava.

²⁰ Davor Pojatina; Tržište kapitala, Ekonomski fakultet 2000., Split

4.FINANCIRANJE KRATKOROČNIM KREDITIMA- OTP BANKA

OTP banka je osnovana 1949. godine u Mađarskoj kao Nacionalna štedionica u državnom vlasništvu. Nastala je spajanjem dviju državnih banaka (Pesti Hazai Elso Takarekpenztar i Leszmitolo Bank) i nekoliko manjih ruralnih banaka. U prvim godinama poslovanja njene funkcije su bile štednja i davanje kredita. Ponuda se proširila 1957. godine uvođenjem sportske kladionice a 1964. godine je počela trgovati s građanstvom.

1990. iz Nacionalne Štedionice su nastale tri banke; OTP banka, MKB banka i K&H Bankkoja. OTP banka u prijevodu na hrvatski znači Nacionalna štedna banka a pretvorbom je odvojila ne bankarske poslove i povećala svoju ponudu na hipotekarno bankarstvo, stambenu štednju, leasing i mirovinske i zdravstvene fondove. Privatizacija banke je potpuno završena 1999.

OTP banka je dioničko društvo te je četvrta banka po veličini na hrvatskom bankarskom tržištu. Aktiva banke iznosi 43 milijarde kuna a banka broji 2000 zaposlenika u 120 poslovnica diljem Hrvatske. Sjedište banke u Hrvatskoj je Split a dio poslovnih i centralnih funkcija se obavlja u Zadru i Zagrebu. Poslovnice se nalaze i u Varaždinu, Puli, Dubrovniku i Osijeku.

OTP banka ulazi na hrvatsko bankarsko tržište 10. ožujka 2005. godine preuzimanjem Nove Banke (Dalmatinska, Istarska i Sisačka banka spojene 2002. godine). Početkom 2014. godine OTP banka preuzima većinski dio vlasništva nad Banco Popolare Croatia a već krajem godine postaje potpuni vlasnik. Konačno prvi prosinca 2018. godine završava se proces preuzimanja Splitske banke čime OTP banka zauzima svoje mjesto na hrvatskom bankarskom tržištu.

OTP grupa posluje u dvanaest zemalja srednje i istočne Europe: Mađarska, Albanija, Bugarska, Crna Gora, Hrvatska, Moldavija, Rumunjska, Rusija, Slovačka, Slovenija, Srbija i Ukrajina.

Članice OTP grupe u Hrvatskoj su: OTP banka d.d., OTP Invest d.o.o., OTP Osiguranje d.d., OTP Leasing d.d., OTP Nekretnine d.o.o. i OTP Savjetovanje d.o.o.²¹

Poslovna strategija banke za sljedeći 5 godina je;

- ostvariti vodeću poziciju na bugarskom tržištu,

²¹ <https://www.otpbanka.hr/hr/o-nama/otp-banka>

-ostvariti dvogodišnji povrat kapitala u prosjeku većem od 25% te

-smanjiti troškove i prihode na omjer 50/33%.

4.1. Krediti OTP banke

Otp banka nudi kredite malim poduzetnicima i obrtnicima, srednjim i velikim poduzećima te stanovništvu. U ovom radu ćemo se osvrnuti samo na kratkoročne kredite fizičkim i pravnim osobama. U radu ćemo se prezentirati i oni oblici kreditiranja stanovništva koje bi poduzetnici mogli koristiti za potrebe svojih poslovnih poduhvata.

4.2. Kratkoročni krediti OTP banke fizičkim osobama

Gotovinski krediti

Gotovinski krediti OTP banke mogu biti u domaćoj valuti (HRK) i u EURU.

Gotovinski krediti u domaćoj valuti mogu biti sa fiksnom ili promjenjivom kamatnom stopom.

Uvjeti kredita sa fiksnom kamatnom stopom su da korisnici mogu biti svi kreditno sposobni građani Republike Hrvatske sa otvorenim računom u OTP banci, rok otplate kredita je 10 godina a visina kredita je do 300.000,00kn. Fiksna kamatna stopa se kreće u intervalu između 5,49% i 6,49% a ovisi o odnosu klijenta s bankom. Nema dodatnih plaćanja a policu životnog osiguranja plaćate dobrovoljno. Potrebna dokumentacija je zahtjev za kredit i potvrda o visini i statusu primanja. Tablica 1. nam prikazuje trošak gotovinskog kredita za građane sa fiksnom kamatnom stopom.

Tablica 1. Gotovinski kredit sa fiksnom kamatnom stopom u kunama.

Fiksna kam.stopa	Rok otplate (mjeseci)	Iznos kredita U HRK	EKS	Mjesečni iznos prvog anuiteta (HRK)	Zbrojeni iznos glavnice, kamate i naknada po
------------------	-----------------------	---------------------	-----	-------------------------------------	--

					kreditu (HRK)
5,99%	120	300000	6,23%	3329	402290

Gotovinski kredit sa varijabilnom kamatnom stopom u HRK ima iste uvjete kredite jedina razlika je u visini kamate. Kamata varira između 4,49% i 5,49% pa je samim time i ukupni trošak kredita manji nego kod fiksne kamatne stope.

OTP banka je uvela dodatni program gotovinskog kredita u visini od 50000 kn. Prednost kredita je u tome što vam nije potrebna procedura odobrenja već samo ispunjen zahtjev za kreditom. Nedostatak ovakvog kredita je u tome što je kamata fiksna i iznosi 6,19% pa je ovaj kredit najskuplji gotovinski kredit OTP banke za stanovništvo.

Gotovinski krediti za stanovništvo u EUR također mogu biti sa fiksnom ili varijabilnom kamatnom stopom.

Kredit sa fiksnom kamatnom stopom ima uvjete korištenja kredita slične kao i gotovinski kredit u kunama samo što je iznos u eurima tj. maksimalno dozvoljeni iznos je 40000€.

Tablica 2. Gotovinski kredit sa fiksnom kamatnom stopom u EUR.

Fiksna kam. stopa	Rok otplate (mjeseci)	Iznos kredita u EUR	EKS	Mjesečni iznos prvog anuiteta (EUR)	Zbrojeni iznos glavnice, kamata i naknade po kreditu (EUR)
5,99%	120	40000	6,23%	444	53643

Gotovinski kredit sa varijabilnom kamatnom stopom također ima iste uvjete kreditiranja ali je kamatna stopa promjenjiva i to u intervalu između 4,49% i 5,49%.

Auto kredit²²

Auto kredit je namjenski kredit dizajniran isključivo za kupnju auta. Auto kredit također može biti u domaćoj valuti tj. kunama i u eurima. Uvjet kredita nije novo auto već ono može biti i rabljeno, međutim ostali uvjeti se moraju ispuniti.

OTP banka za auto kredit u kunama nudi fiksnu kamatnu stopu u iznosu od 5,99%, maksimalan mogući iznos kredita je 260.000 HRK a rok otplate je od 12-84 mjeseci.

Klijent ne mora imati otvoren račun u OTP banci ali je zato obavezno učešće banke i to za nova auta minimalni 10% a za rabljena minimalno 15%. Također, za ovaj kredit se plaća naknada za obradu i to u iznosu od 1000HRK.

Na dan dospijeca ni jedan sudionik kredita ne smije biti stariji od 72 godine.

Kredit se plaća anuitetno i to na dogovoreni broj mjeseci.

Tablica 3. Trošak namjenskoga kredita za kupnju vozila u HRK

Kamatna stopa	Rok otplate (mjeseci)	Iznos kredita (HRK)	EKS	Mjesečni iznos prvog anuiteta	Zbrojeni iznos glavnice, kamata i naknade po kreditu (HRK)
5,99%	84	225000	6,48%	3286	279043

Namjenski kredit za kupnju vozila u EUR ima potpuno jednake uvjete kredita, jedina razlika je kamatna stopa koja je u kreditima u eurima uvijek niža pa tako i ovdje i iznosi 4,99%.

Lombardni kredit²³

Lombardni kredit je već spominjan u radu i definiran. Lombardni kredit se temelji na zalogu pokretne imovine, najčešće vrijednosnih papira ali i zlata i drugih dragocjenosti. Kredit se

²² <https://www.otpbanka.hr/hr/gradani/auto-kredit>

²³ <https://www.otpbanka.hr/hr/gradani/lombardni-kredit>

odobrava u iznosu od oko 50% do 70% vrijednosti imovine. Rok odobrenja je 90 dana, međutim najčešće je to 15-20 dana.

Uvjeti lombardnog kredita OTP banke su sljedeći:

-korisnici kredita mogu biti svi građani Republike Hrvatske sa oročenim sredstvima u OTP banci.

-Kamatna stopa je za iznose do 14999€ fiksna tj. jednaka iznosu oročenja uz tek moguće povećanje za 3 postotna poena.

-Kamatna stopa za iznose veće od 15000€ je fiksna tj. jednaka iznosu oročenja uz moguće povećanje za 2,5 postotnih poena.

-Visina kredita je do 95% oročenog depozita (min.2500€ a max.300000€)

-Trošak odobravanja kredita se plaća te iznosi 1%.

-Rok otplate je 10 godina

-Način otplate kredita može biti u jednakim mjesečnim anuitetima, kvartalnim anuitetima, polugodišnjim anuitetima ili godišnjim anuitetima a obavlja se trajnim nalogom s tekućeg ili deviznog računa.

Banka si je osigurala osiguranje povrata kredita za lombardne kredita putem najmjensko oročenog depozita. Tablica 4. pokazuje reprezentativni primjer lombardnog kredita OTP banke temeljem oročenog depozita u HRK i uz valutnu klauzulu EUR. Za primjer smo uzeli iznos od 10.000 EUR s rokom otplate od 5 godina. Naknada za obračun kredita nam iznosi 100 EUR dok je interkalarna kamata 31 EUR.

Tablica 4. Reprezentativni primjer lombardnog kredita

Kamatna stopa	Rok otplate (mjeseci)	Iznos kredita (EUR)	EKS	Mjesečni iznos prvog anuiteta (HRK)	Ukupan iznos za otplatu (HRK)
4,30%	60	10.000	4,80%	1855	112.679

Kod lombardnog kredita u stranoj valuti može doći do promjene tečaja što je obostrani rizik i za banku i za klijenta. Ukoliko dođe do povećanja tečaja tada klijent mora vratiti veći iznos kredita i obratno. Ukoliko dođe do neplaćanja dospjelih obveza banka kreće u aktivaciju instrumenata osiguranja i to sljedećim redoslijedom;

1. Oročeni depozit kao sredstvo osiguranja
2. Blokada svih računa i kartica klijenta- korisnika kredita.

4.3. Kratkoročni krediti OTP banke malim poduzećima i obrtnicima

OTP banka u svojoj ponudi kratkoročnih kredita malim poduzećima i obrtnicima sadrži:

- Minus na računu poslovnog subjekta
- Kredit za obrtna sredstva
- Kredit uz depozit kao kolateral
- Turistički kredit
- Agro kredit
- Kredit za poljoprivrednu proizvodnju
- HAMAG BICRO kredit

Minus po računu poslovnog subjekta²⁴

Minus po računu je najrasprostranjeniji i najčešći oblik kredita kako za fizičke osobe tako i za poslovne subjekte. Banka određuje visinu dozvoljenog minusa na osnovi ranijeg poslovnog odnosa s klijentom, visini primanja i priroda primanja. Sredstva dozvoljena minusom na računu poslovni subjekt u pravilu ne posjeduje već su mu samo dana na kratkoročni zajam. Ukoliko dođe do promjene u primanjima bilo to u visini, prirodi ili potpunom prekidu primanja banka ima pravo promijeniti dopušteni iznos prekoračenja po računu ali o tome mora obavijestiti klijenta minimalno mjesec dana prije promjena. Prekoračenje po računu ima i svoju cijenu ili kamatnu stopu koja je u pravilu viša od ostalih kamatnih stopa te se zove

²⁴ <https://www.otpbanka.hr/hr/mali-srednji-poduzetnici/minus-po-racunu-poslovnog-subjekta>

prešutna kamatna stopa. Kamatu klijent plaća samo po iskorištenom dijelu kredita a ne na ukupan iznos koji je odobren.²⁵

Na ovu vrstu kredita se plaća trošak obrade kredita i to u iznosu od 800HRK do iznosa o kreditu, ovisno o iznosu. OTP banka nudi korištenje paketa za male poduzetnike i obrtnike s kojim se ostvaruje popust prilikom obrade kredita u iznosu od 25-100%.

Rok otplate minusa na računu je 12 mjeseci kao iza sve kratkoročne kredite za pravne osobe. Namjena ovog kredita mora biti definirana. Osiguranja se dogovaraju s bankom za iznose veće od 25.000EUR (u protuvrijednosti kuna) a za manje iznose osiguranje je izborna.

Kredit za obrtna sredstva²⁶

Namjena kredita za obrtna sredstva može biti financiranje tekućeg poslovanja (nabava materijala, sirovina, trošak radne snage i sl.) ili podmirenje kratkoročnih obveza prema financijskim institucijama, državi i drugo. Kredit ne smije biti namijenjen za povrate pozajmica vlasniku ili trećim osobama.²⁷

Uvjeti kredita su trošak obrade i instrument osiguranja. Trošak obrade kredita iznosi 1,5% od ukupnog iznosa kredita, minimalno 800HRK no korištenjem paketa za male poduzetnike i obrtnike može se ostvariti popust obrade kredita. Kao i kod minusa na računu, osiguranje je potrebno sklopiti samo u situacijama kada kredit prelazi iznos od 25.000 EUR.

Revolving kredit

Revolving kredit je obnavljajući kredit kako sama riječ kaže. Koristi se za kratkoročnu nelikvidnost poduzeća ili pomoć prilikom plaćanja robe i usluga. Revolving kredit je dozvoljeni iznos kredita na računu koje poduzeće ima na raspolaganju a prilikom svake uplate na račun, kredit se obnavlja. Otplate kredita je maksimalno 12 mjeseci a trošak obrade kredita je 1,50% od iznosa kredita, minimalno 800HRK a kamatna stopa je ovisna o statusu klijenta.

²⁵ www.hnb.hr/-/sto-treba-znati-o-minusu-na-računu-

²⁶ <https://www.otpbanka.hr/hr/mali-srednji-poduzetnici/kredit-za-obrtna-sredstva>

²⁷ www.hbor.hr/kreditni_program/

Kredit uz depozit kao kolateral²⁸

Kredit uz depozit kao kolateral je lombardni kredit. Lombardni kredit je jedan od najstarijih kredita. Temelj lombardnog kredita je zalog pokretne imovine (zlato, vrijednosni papiri, nakit i sl.). Ovaj kredit obilježava jednostavnost i brzina. Osnovni uvjet je osiguranje depozita traženog iznosa. Lombardni kredit može biti kratkoročni i dugoročni međutim ovdje ćemo samo o kratkoročnom kreditu.

Lombardni kredit može biti namjenski na račun dobavljača po ispostavljenim računima ili pak nenamjenski na žiro račun klijenta banke. Rok otplate kredita je do 12 mjeseci međutim postoji mogućnost produženja roka korištenja kredita ili se depozit ponovno oročava što čini razliku ovog kredita od svih ostalih kratkoročnih kredita.

Naknada OTP banke za ovaj kredit iznosi tek 1% od ukupnog iznosa kredita te se također nudi popust za mala poduzeća i obrtnike ukoliko imaju paket u banci.

Dodatna osiguranja nisu potrebna jer je instrument osiguranja baš depozit poslovnih subjekata. Kao i kod fizičkih osoba moguća je promjena tečaja koja predstavlja rizik za tražitelja kredita i banku te je redoslijed naplate potraživanja banke u slučaju neispunjena obveza do dospijea isti.

Kratkoročni turistički kredit²⁹

Turistički krediti su postali hit na bankovnim tržištima pogotovo u Hrvatskoj koja živi na račun turističke sezone. Ova vrsta kredita pomaže pri pripremi sezone kupnjom sitnog inventara, nabave pića i hrane, male nadogradnje objekta i sl. Cilj turističkih kredita je produljenje turističke sezone a to se postiže povećanjem smještajnog kapaciteta, povećanjem kvalitete usluge te povećanjem hotelskog smještaja.

Primjer korisnika turističkog kredita je Valamar Riviere. Valamar je trenutno vodeća turistička kompanija u Hrvatskoj sa hotelima diljem obale. Svake godine Valamar se priprema za nadolazeću sezonu obnovom najmanje jednog hotela. Posljedna obnova je uslijedila u Makarskoj na hotelu Meteor nakon što su kupili Hotele Makarska koji obuhvaćaju hotele Meteor, Dalmacija i Rivijera.

Uvjeti kredita u OTP banci su sljedeći:

²⁸ <https://www.otpbanka.hr/hr/mali-srednji-poduzetnici/kredit-uz-depozit-kao-kolateral>

²⁹ <https://www.otpbanka.hr/hr/mali-srednji-poduzetnici/kratkoročni-turistički-kredit>

-iznos kratkoročnog kredita mora biti minimalno 3.000EUR

-trošak obrade kredita iznosi 1,5% ukupnog iznosa

-rok otplate je 12 mjeseci

-otplata može biti u mjesečnim ili tromjesečnim anuitetima

-osiguranje je potrebno ukoliko iznos kredita prelazi 25.000 EUR

Tablica 5. Izračun turističkog kredita gdje smo za primjer uzeli iznos od 5.000 EUR i kamatnu stopu od 5%.

Kamatna stopa	Rok otplate (mjeseci)	Iznos kredita (EUR)	EKS	Mjesečni iznos prvog anuiteta (EUR)	Zbrojeni iznos glavnice, kamata i naknade po kreditu (EUR)
5%	12	5.000	8,13%	428	5.211

Kratkoročni agro kredit³⁰

Ulaskom Hrvatske u Europsku Uniju sve poduzetnici i fizičke osobe su počeli sve više koristiti subvencije Europske Unije za razne investicije i projekte. Nakon pristupa fondovima naglasak je bio na potporama u poljoprivredi jer je ta grana gospodarstva bila u teškom stanju.

Nakon potpora Europske Unije uključila se i država sa svojim poticajima za pomoć poljoprivredi.

OTP banka tako nudi kratkoročni agro kredit temeljen ostvarenim pravima na potporu u poljoprivredi kako bi poduzetnici prebrodili vremenski period od predavanja zahtjeva do dobijanja poticaja.

Uvjeti kredita:

³⁰ <https://www.otpbanka.hr/hr/mali-srednji-poduzetnici/agro-kredit-temeljem-ostvarenih-prava-na-potporu-u-poljoprivredi>

-Korisnici kredita mogu biti obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrti ili poduzeća koja obavljaju poljoprivredne aktivnosti i korisnici su državnih potpora.

-Kod predaje zahtjeva za ovakvim kreditom tražitelji kredita trebaju imati otvoren račun u OTP banci, ispunjene sve zakonske preduvjete za ostvarivanje potpore, predan jedinstveni zahtjev za potporu u tekućoj godini te činjenicu da je korisnik i do sada bio u sustavu državnih potpora.

-Namjena kredita je održavanje tekuće likvidnosti

-Cijeli iznos kredita se isplaćuje na žiro račun klijenta

-Iznos kredita se dozvoljava na temelju isplaćenih potpora u poljoprivredi iz prethodne godine i zahtjeva za tekuću godinu do maksimalnog iznosa od 170% ostvarenih potpore.

-Naknada za obračun kredita je 1% od ukupnog iznosa kredita međutim ukoliko klijent koristi OTP Agro paket tada snosi samo 50% troškova obrade.

-Rok otplate je 30 mjeseci.

-Naplata je jednokratna uz tromjesečno dospijeće kamata

-Instrument osiguranja je zadužnica.

Tablica 6. pokazuje izračun troška agro kredita. Za primjer smo uzeli fiksnu kamatnu stopu od 5%, iznos kredita od 15.000 EUR i jednokratno plaćanje.

Tablica 6. Trošak agro kredita

Kamatna stopa	Iznos kredita (EUR)	EKS	Ukupan iznos kredita za platiti (EUR)	Ukupan iznos kamate (EUR)	Naknada za kredit (EUR)
5%	15.000	6,16%	15.944	794	150

Kratkoročni kredit za poljoprivrednu proizvodnju³¹

³¹ <https://www.otpbanka.hr/hr/mali-srednji-poduzetnici/kredit-za-poljoprivrednu-proizvodnju>

Vizija OTP banke je bila pomoći poduzećima koji se bave poljoprivredom putem kratkoročnih kredita za poljoprivrednu proizvodnju.

Uvjeti kredita su sljedeći:

-Iznos kredita može biti minimalno 10.000,00 HRK te ovisi o poljoprivrednoj djelatnosti

-Trošak obrade kredita iznosi 1% od iznosa kredita te je plativ iz kredita

-Rok otplate je 12 mjeseci te također ovisi o poljoprivrednoj kulturi.

-Ovakva vrsta kredita je namjenska: -krediti za jesensku žetvu

-krediti za proljetnu žetvu

-krediti za proizvodnju mlijeka

-krediti za uzgoj stoke

-otkup maslina

-otkup grožđa

-krediti za ostalu poljoprivrednu proizvodnju.

-Instrument osiguranja je potreban za iznos iznad 25.000EUR.

Primjer iskorištenog poljoprivrednog kredita imamo kod Kneževih Vinograda od društva RABO d.o.o. Sredstvima poljoprivrednog kredita društvo je izgradilo objekt za skladištenje, pakiranje i preradu voća čime je povećana vrijednost društva te je osigurana je tržišna pozicija.³²

HAMAG BICRO

30. lipnja 2016. godine potpisan se Sporazum o financiranju za provedbu financijskih instrumenata u okviru Operativnog programa "Konkurentnost i kohezija" 2014-2020. od strane Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije i Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije.

³² www.hbor.hr/tema/poljoprivreda/

HAMAG BICRO zajmovi su ESIF zajmovi namijenjeni malim i srednjim poduzetnicima. ESIF zajmovi imaju programe za mikro investicijske zajmove, mikro zajmovi za obrtna sredstva i program za mikro i male poduzetnike.

ESIF zajmovi pomažu u financiranju putem javnih ili privatnih izvora s ciljem da se otklone tržišni nedostaci.

Uz navedene zajmove nude se i zajmovi za ruralni razvoj čiji su sporazum potpisali Ministarstvo poljoprivrede i Agencija za plaćanja u poljoprivredi sa Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo, inovacije i investicije 18.travnja 2018. godine te time stvorili Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. godine.

Financijski instrumenti za mikro i mala poduzeća namijenjeni su razvoju poljoprivrednog, prerađivačkog i šumarskog sektora.

OTP banka d.d. surađuje sa HAMAG BICRO kroz različite jamstvene programe.

1) ESIF jamstva se sastoje od dvije mjere:

Mjera A za investicijske kredite s mogućnošću subvencije kamatne stope i

Mjera B za kredite za obrtna sredstva.

Minimalni iznos jamstva iznosi 150.000 EUR a maksimalni iznos je 2.000.000. EUR.

Tablica 7. Značajke pojedine mjere i razlike.

Značajke mjere	Mjera A	Mjera B
Minimalni iznos jamstva	150.000,00 EUR	150.000,00 EUR
Maksimalni iznos jamstva	2.000.000,00 EUR	1.000.000,00 EUR
Maksimalna stopa jamstva	80%	80%
Minimalni trajanje jamstva	1 godina	1 godina
Maksimalno trajanje jamstva	10 godina	5 godina
Udio obrtnih sredstava	30%	100%
Premija rizika	0,25%-0,5%	0,1%
Subvencija kamatne stope	Maksimalni 3 puta u odnosu na umanjene kamatne stope	

(Izvor: HAMAG BICRO; ESIF zajmovi)

ESIF mikro zajam ima ciljnu skupinu koju čine mikro i mali gospodarski subjekti te fizičke osobe koje u trenutku podnošenja zahtjeva nemaju registrirani vlastiti gospodarski subjekt. Kamatna stopa se kreće u intervalu između 0,1% i 0,5% što je u odnosu na ostale kredite jako povoljna kamatna stopa. Rok otplate ESIF zajma je 5 godina a instrument osiguranja su zadužnice. Namjena ESIF zajmova je financiranje osnovnih sredstava i obrtnih sredstava do 30% iznosa zajma.

Financijski instrument nije namijenjen za financiranje PDV-a, refinanciranje postojećih obveza, podmirenje nastalih obveza nastalih prije predanog zahtjeva za HAMAG BICRO, osobne investicije, kupnju vlasničkih udjela u drugim subjektima, kupnju osobnih automobila i poslovnih prostora u fazi izgradnje.³³

ESIF mali zajmovi imaju iste uvjete kao i mikro zajmovi a jedina razlika je u roku otplate kredita. Rok otplate mali zajmova je duži i iznosi 10 godina.

2) ESIF ograničeno portfeljno jamstvo namijenjeno je klijentima koji zadovoljavaju kriterije prihvatljivosti zadane Programom, te regulativom o potpori male vrijednosti sadržanoj u jamstvu. Prednost portfelja je jednostavnog prijave i brzina uključivanja.

Cilj ESIF portfeljnog zajma je veća dostupnost kredita, smanjenje kamatne stope, veća dostupnost leasing-a, rast zapošljavanja i povećanje privatnih ulaganja. Tablica 8. pokazuje uvjete ESIF ograničenog portfelj jamstva.

Tablica 8. značajke mjera ESIF ograničenog portfeljnog jamstva

Značajke mjere	ESIF ograničena portfeljna jamstva
Minimalni iznos jamstva	Nije određeno
Maksimalni iznos jamstva	150.000,00 EUR
Maksimalna stopa jamstva	80%
Minimalno trajanje jamstva	1 godina
Maksimalno trajanje jamstva	10 godina
Udio obrtnih sredstava u inv.kreditima	30%
Obuhvat jamstva	Glavnica kredita + ugovorena kamata
Potpora	Potpora male vrijednosti

(Izvor: HAMAG BICRO; ESIF portfeljno jamstvo, uvjeti)

³³ www.hamagbicro.hr.

4.4. Kratkoročni krediti za srednja i velika poduzeća

U ponudi kratkoročnih kredita OTP banke se nalaze:

- Minus na računu poslovnog subjekta
- Okvirni kratkoročni kredit
- Kredit za obrtna sredstva
- Devizni kredit
- Kredit uz depozit kao kolateral

Minus po računu poslovnog subjekta³⁴

Minus po računu poslovnog subjekta je jedan od načina usklađivanja prihoda i rashoda poslovnog računa. O njemu je već detaljno pisano kod kreditiranja malih poduzeća i obrtnika.

Dozvoljeni iznos minusa po računu ovisi o kreditnoj sposobnosti poduzeća te o njihovim primanjima. Rok otplate minusa po računu je do 12 mjeseci te se na njega plaća cijena korištenja tj. kamata. Kamata se plaća samo na iskorišteni dio minusa a ne na cijeli dozvoljeni iznos.

Otplata minusa se vrši po tekućem računu poslovnog subjekta i to najkasnije do ugovorenog roka korištenja.

Okvirni kratkoročni krediti³⁵

Okvirni kratkoročni krediti su kratkoročni krediti za obrtne potrebe. Koriste se na temelju ugovora u kojem se ugovara iznos kredita, nalog za kredit, kamata na kredit i sl. Rok otplate okvirnog kratkoročnog kredita je godina dana. Kamata se plaća samo na iskorišteni dio kredita a ne na cijeli iznos a plaćanje kamate se vrši mjesečno. Kod ugovaranja kredita potrebno je odrediti gornji limit kredita.

Prednosti kratkoročnog okvirnog kredita su:

- jednostavnost korištenja kredita
- način korištenja po načelu minusa na računu

³⁴ <https://www.otpbanka.hr/hr/velike-tvrtke/kratkorochn>

³⁵ <https://www.otpbanka.hr/hr/velike-tvrtke/kratkorochn>

-priljev na račun smanjuje minus na računu tj. iznos kredita

-kamata se ne plaća na neiskorišteni dio kredita

Kreditni za obrtna sredstva³⁶

Namjena kratkoročnih kredita za obrtna sredstva je ulaganje u obrtna sredstva.

Rok otplate za kratkoročne kredite je do 12 mjeseci a način otplate je u pravilu jednokratno ili u jednakim mjesečnim ili tromjesečnim ratama. Iznos kredita ovisi o kreditnoj sposobnosti poslovnog subjekta.

Instrument osiguranja dogovara banka po traženom iznosu kredita, ukoliko je iznos kredita veći potrebno je dogovoreno osiguranje.

Kamatna stopa za kratkoročne kredite za obrtna sredstva iznosi 2% te je fiksna.

Devizni krediti³⁷

Devizni krediti se odobravaju u EUR (euro), USD (američki dolar) i CHF (švicarski franak).

Odobravaju se fizičkim i pravnim osobama radi plaćanja u inozemstvu i polaganja na devizne račune.

Rok povrata kredita je godina dana a način otplate se ugovara s klijentom. Način otplate može biti mjesečno, polugodišnje, godišnje..)

Kamata je obavezna za devizne kredite te se i ona može plaćati u devizama.

Rizik kod deviznih kredita je volatilnost tečaja. Volatilnost tečaja je opasnost i za banku i za klijenta. Ukoliko deviza izgubi na vrijednosti banka je u gubitku a ukoliko njegova vrijednost naraste banka je u dobitku.

Kreditni uz depozit kao kolateral³⁸

Kao što je u radu već spomenuto, kreditni uz depozit kao kolateral su lombardni krediti. Lombardni krediti osigurani kredit zalogom pokretne imovine. Prednost lombardnog kredita je u njegovoj jednostavnosti za ostvariti ga. Poduzeće treba biti komitent banke kako bi

³⁶ <https://www.otpbanka.hr/hr/velike-tvrtke/kratkorochn>

³⁷ <https://www.otpbanka.hr/hr/velike-tvrtke/kratkorochn>

³⁸ <https://www.otpbanka.hr/hr/velike-tvrtke/kratkorochn>

ostvarilo prava na kredit. Banka može tražiti od klijenta da na računu drži određenu svotu novca kao osiguranje, ta određena svota novca na računu se zove kompenzirajući saldo. Ono povećava troškove kredita ali mu daje i određenu fleksibilnost.³⁹

Dokumenti potrebni za ugovaranje kredita⁴⁰

OTP banka d.d. zahtjeva određene dokumente poduzeća prije odobravanje kredita.

Preduvjet svega je popunjen i predan Zahtjev za kreditom. Zahtjev za kreditom je dostupan na u svim poslovnica banki i na službenim stranicama banke. Statusna dokumentacija koja mora sadržavati: rješenje suda o usklađenju sa Zakonom o trgovačkim društvima, statut društva, izjave o povezanosti, podatke o stvarnim vlasnicima poduzeća, preslike osobnih iskaznica odgovornih osoba, za obrte pak potrebno je priložiti rješenje o upisu u obrtni registar, obrtnicu, upitnik o političkoj izloženosti te također preslike osobnih iskaznica odgovornih osoba. Od Financijske dokumentacije potrebno je priložiti: BON2 ostalih banaka koji ne smije biti stariji od 10 dana, financijska izvješća (račun dobiti i gubitka i bilanca), rješenje porezne uprave za posljednje dvije godine, prijavu poreza za prethodnu godinu, preslike zadnjih primitaka i izdataka, popis imovine te potvrda Porezne uprave da poduzeće ili obrt nema dugovanja. Svaka banka ima pravo zatražiti i dodatnu dokumentaciju prilikom traženja kredita no to ovisi o kreditnoj sposobnosti poduzeća te prijašnjem odnosu s bankom.

³⁹ Vukučević, M.(2006): Financije poduzeća, Golden Marketing, Zagreb, str. 212.

⁴⁰ <https://www.otpbanka.hr/sites/default/files/dokumenti/opci-uvjeti/Opci%20uvjeti%20odobravanja%20kredita%20malim%20poduzetnicima%20i%20obrtnicima.pdf>

5. ZAKLJUČAK

Kredit je određeni novčani iznos koji je banka ustupila na korištenje klijentu na određeno vrijeme i pod određenim uvjetima uz plaćanje cijene kredita tj. kamate. Kreditiranjem se mogu baviti kreditne institucije koje imaju dozvolu Hrvatske Narodne Banke za obavljanje tih poslova. Kamata na kredit se izračunava na temelju niza raznih čimbenika poput: visine kredita, uvjeta na tržištu, roka otplate kredita i sl.

U hrvatskom bankarskom sustavu razlikujemo šest kamatnih stopa: komforna kamatna stopa, nominalna kamatna stopa, efektivna kamatna stopa, zatezna kamatna stopa, interkalarna kamatna stopa te proporcionalna kamatna stopa. Svaka od navedenih kamatnih stopa ima različit izračun i različitu namjenu.

Plan otplate kredita je otplatni plan. On pokazuje visinu otplate anuiteta, glavnice i kamate te je najčešće predložen tablicom.

Banka sa svakim izdanim kreditom preuzima određeni rizik na sebe od neispunjena obveza klijenata. Instrumenti osiguranja su razni. Jamstva ili garancija su preuzimanja rizika otplate kredita od strane treće osobe ukoliko prvotni dužnik to nije u mogućnosti. Hipotekarna osiguranja predstavljaju zalog nekretnine kao osiguranje od nepodmirenja dospjelih obveza.

Uloga bankarskog kredita je u pokretanju gospodarskog rasta i razvoja.

Vrste bankarskih kredita dijelimo prema različitim kriterijima: prema predmetu kreditiranja (robne i novčane), prema subjektima (komercijalne i bankarske), prema svrsi (proizvođačke i potrošačke), prema namjeni (obrotna sredstva i investicijska sredstva), prema osiguranju (otvorena i pokrivena) te prema ročnosti (kratkoročna, srednjoročna i dugoročna).

Kratkoročni kredit je kredit s rokom dospijeca do 12 mjeseci i služi za financiranje tekuće nelikvidnosti.

Kratkoročni krediti za poslovne subjekte su: kredit po transakcijskom računu, kreditna linija ili revolving linija, eskontni kredit, lombardni kredit, akceptni kredit, rambusni kredit te avalni kredit.

Uspoređivanjem financiranja kratkoročnih kredita sa dugoročnim kreditima dolazimo do zaključka da su dugoročni krediti skuplji i rizičniji. Glavne razlike kratkoročnih i dugoročnih

kredita su u: kamatnoj stopi, stupnju likvidnosti, povezanosti banke s klijentom, raznovrsnosti rizika, individualnosti i načinu odobravanja kredita.

Kamatna stopa, stupanj povezanosti i raznovrsnost rizika su viši kod dugoročnih kredita a stupanj likvidnosti, individualnost i odobrenje kredita je više kod kratkoročnih kredita.

Drugom usporedbom smo stavili u odnos kratkoročne kredite i vlastite izvore financiranja. Prednosti samofinanciranja su: povećanje kreditne vrijednosti društva, smanjen rizik vjerovnika te veći stupanj slobode uprave. Nedostatci samofinanciranja su: asimetrija informacija, zatvaranje na financijskom tržištu, ograničena veličina neto poslovnog rezultata i oportunitetni trošak.

Usporedbom s kratkoročnim kreditima dolazimo do zaključka da je financiranje kratkoročnim kreditima jeftinije, omogućuje korištenje financijske poluge i nema ograničavanja vlastitog izvora. Nedostatci kratkoročnih kredita naspram samofinanciranja su: manja masa neto poslovnog rezultata, obveza vraćanja kredita, manji kreditni kapacitet i manja financijska samostalnost.

OTP banka d.d. osnovana je 1949. godine u Mađarskoj kao Nacionalna Štedionica u državnom vlasništvu. Na hrvatsko tržište ulazi 10. ožujka 2005. preuzimanje Nove Banke. Preuzimanjem Splitske banke 1. prosinca 2018. godine zauzima četvrto mjesto na hrvatskom bankarskom tržištu.

Kratkoročni krediti OTP banke poduzećima su: minus po tekućem računu, kredit za obrtna sredstva, kredit uz depozit kao kolateral, turistički kredit, agro kredit, kredit za poljoprivrednu proizvodnju i HAMAG BICRO krediti.

LITERATURA

Knjige

1. Ivanović, Z.(1997.), Financijski menadžment, Hotelijerski fakultet, Opatija
- 2.Jović, S. (1990), Bankarstvo, Naučna knjiga, Beograd
- 3.Katunarić, A. (1988.), Banka.principi i praksa bankovnog poslovanja, CIP, Zagreb
- 4.Nikolić, N., Pečarić, M. (2007.), Osnove monetarne ekonomije, Ekonomski fakultet, Rijeka
- 5.Nikolić, N.,Pečarić, M. (2012.), Uvod u financije, Ekonomski fakultet, Split
- 6.Mishkin, F.S., Eakins, S.G. (2005.), Financijska tržišta + institucije, Mate, Zagreb
7. Pojatina, D. (2000.), Tržište kapitala, Ekonomski fakultet, Split
8. Vidučić, Lj., Pepur, S., Šimić, M, (2015.), Financijski menadžment, RRIF plus, Zagreb
- 9.Vukučević, M.(2006.), Financije poduzeća, Golden Marketing, Zagreb

Internet izvori:

- 1.HAMAG BICRO, raspoloživo: http://euro-projekt.hr/usluge/hamag-bicro-zajmovi?krakenb_f=a60e518d-444b-4611-a20e-59560cdb270a&krakenb_visible=1&krakenb_sl=1&gclid=Cj0KCQjwzbv7BRDIARIsAM-A6-15VAX1TLloFyqOLjch4cguc0eQwCWWnAXz68IfHjv0i3vYxUX9I9kaApQ6EALw_wcB (20.09.2020.)
2. HBOR, raspoloživo: <https://www.hbor.hr/tema/poljoprivreda/> (08.09.2020.)
3. HNB, raspoloživo: <https://www.hnb.hr/-/sto-treba-znati-o-minusu-na-racunu-> (13.09.2020.)
4. HNB, raspoloživo: <https://www.hnb.hr/-/kamate> (22.09.2020.)
5. Hrvatska enciklopedija; <https://www.enciklopedija.hr/> (10.09.2020.)
6. HROK, raspoloživo: <https://www.hrok.hr/hr/drustvena-odgovornost> (12.09.2020.)
7. Miroslav Žugaj: Metoda analize i sinteze, Zbornik radova 1979.,raspoloživo: <https://hrcak.srce.hr/81266> (13.09.2020.)
- 8.Moj bankar; Kredit, raspoloživo: <https://www.moj-bankar.hr/> (06.09.2020.)
- 9.OTP banka Hrvatska d.d., raspoloživo: <https://www.otpbanka.hr/hr/o-nama> (08.09.2020.)
10. OTP banka Hrvatska d.d., raspoloživo: <https://www.otpbanka.hr/hr/mali-srednji-poduzetnici/kratkoročni-kredit> (13.09.2020.)

11. OTP banka Hrvatska d.d., raspoloživo: <https://www.otpbanka.hr/hr/mali-srednji-poduzetnici/minus-po-racunu-poslovnog-subjekta> (14.09.2020.)
12. OTP banka Hrvatska d.d., raspoloživo: <https://www.otpbanka.hr/hr/gradani/auto-kredit> (12.09.2020.)
13. OTP banka Hrvatska d.d., raspoloživo: <https://www.otpbanka.hr/hr/mali-srednji-poduzetnici/kredit-uz-depozit-kao-kolateral> (16.09.2020.)
14. OTP banka Hrvatska d.d., raspoloživo: <https://www.otpbanka.hr/hr/mali-srednji-poduzetnici/kratkoročni-turistički-kredit> (18.09.2020.)
15. OTP banka Hrvatska d.d., raspoloživo: <https://www.otpbanka.hr/hr/mali-srednji-poduzetnici/agro-kredit-temeljem-ostvarenih-prava-na-potporu-u-poljoprivredi> (19.09.2020.)
16. OTP banka Hrvatska d.d., raspoloživo: <https://www.otpbanka.hr/hr/mali-srednji-poduzetnici/kredit-za-poljoprivrednu-proizvodnju> (22.09.2020.)

SADRŽAJ

Kratkoročni krediti su krediti sa rokom dospelja do godine dana. Kratkoročne kredite smo podijelili na;

- kreditnu liniju
- kredite po transakcijskom računu
- eskontni kredit
- lombardni kredit
- akceptni kredit
- rambusni kredit i
- avalni kredit.

Putem znanstvenih metoda smo dokazali da je financiranje kratkoročnim kreditima jeftinije od financiranja dugoročnim kreditima ali isto tako i skuplje nego samofinanciranje.

OTP banka je mađarska banka osnovana 1949.godine a na hrvatsko bankovno tržište ulazi 10. ožujka 2005. godine.

OTP banka svojim poslovnim suradnicima nudi sljedeće kredite;

- minus po poslovnom računu klijenta
- kredit za obrtna sredstva
- kredit uz depozit kao kolateral
- turističke kredit
- agro kredit
- kredit za poljoprivrednu proizvodnju

-te HAMAG BICRO kredite.

SUMMARY

Short-term loans are loans with a maturity of up to one year. We divided short-term loans into;

-credit line

-loans per transaction account

-discount loan

-Lombard loan

-accept credit

-Rambus credit and

-aval credit.

Through scientific methods, we have proven that financing with short-term loans is cheaper than financing with long-term loans, but also more expensive than self-financing.

OTP banka is a Hungarian bank founded in 1949 and entered the Croatian banking market on March 10, 2005.

OTP banka offers the following loans to its business associates;

-minus on the client's business account

-working capital loan

-loan with a deposit as collateral

-tourist loan

-agro credit

-loan for agricultural production

and HAMAG BICRO loans.

KLJUČNE RIJEČI

-Kratkoročni kredit

-Dugoročni kredit

-Samofinanciranje

-OTP banka d.d.

-Financiranje